

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

خبرنامه

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

خرداد ماه ۱۴۰۰

فهرست مطالب

- مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات بیمه مرکزی جلسه مشترکی برگزار کردند
- نشست مجازی «آینده آموزش عالی - تحولات آموزش و سناریوهای پیش رو» برگزار شد
- چهارمین جلسه شورای مرکزی مدیریت استانی مؤسسات آموزش عالی برگزار شد
- آیین افتتاحیه آزمایشگاه سیاستی و اختتامیه اولین دوره جایزه پل کتب چاپ جدید مرکز
- برگزاری سه کافه سیاست گذاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

نشانی ناشر: میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان

شیراز جنوبی، خیابان استاد قانع‌راده، شماره ۹

وبگاه: www.nrisp.ac.ir

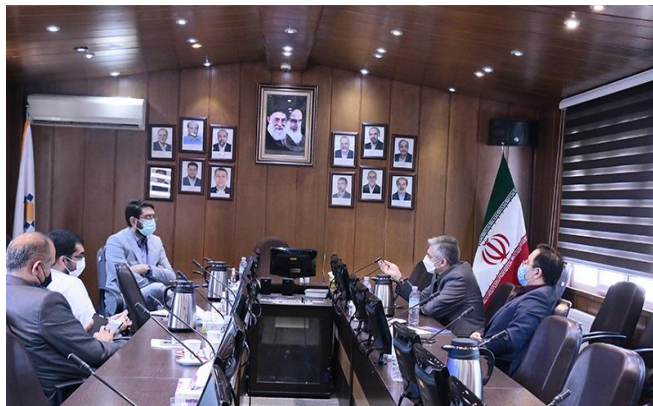
تلفن: ۸۸۰۳۶۱۴۴

مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات بیمه مرکزی جلسه مشترکی برگزار کردند

این نشست مشترک، روز سه‌شنبه ۱۱ خرداد ماه ۱۴۰۰، با حضور دکتر سیدسروش قاضی‌نوری، رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و مهندس سیدقاسم نعمتی، رئیس مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات بیمه مرکزی، دکتر رضا نقی‌زاده، عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، آقای فرج‌تبار و آقای آسین، از مشاوران معاونت نظارت بیمه مرکزی، برگزار شد.

در ابتدای این نشست، دکتر نقی‌زاده به لزوم توسعه نوآوری در صنعت بیمه اشاره کرد و گفت: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور به عنوان مهم‌ترین نهاد سیاست‌پژوهی فناوری کشور می‌تواند در لایه سیاست‌گذاری در صنعت بیمه، مؤثر باشد.

در ادامه دکتر قاضی‌نوری افزود: هر جا بحث فناوری در میان باشد مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور به عنوان یک بازوی مشورتی فعالیت کرده است. وی اظهار امیدواری کرد زمینه همکاری مرکز تحقیقات و بیمه مرکزی فراهم شود و با ایجاد فضای مناسب، جهش‌های خوبی در صنعت بیمه همچون شکل‌گیری فناوری‌های نو و مدل‌های کسب‌وکار جدید در بیمه شکل گیرد.

مهندس نعمتی نیز ضمن معرفی سامانه نظارت بیمه مرکزی، از چالش‌های موجود در صنعت بیمه گفت. وی عدم دسترسی به اطلاعات صحیح را، یکی از مشکلات اصلی بیمه مرکزی دانست و مشکل در جمع‌آوری داده‌های معتبر و کافی را عاملی معرفی کرد که باعث شده صنعت بیمه نتواند به صورت مؤثر برنامه‌ای را به سرانجام برساند. مهندس نعمتی همچنین افزود: به دلیل نبودن همین اطلاعات، استانداردسازی داده‌ها و اطلاعات صنعت بیمه هم با مشکل روبه‌رو شده است.

در پایان نشست دکتر قاضی‌نوری، مشکلات حوزه بیمه را مسئله‌ای اجتماعی - فنی دانست که از طریق ایجاد بستر گفت‌وگو و تعامل بازیگران و ذی‌نفعان می‌تواند به نتیجه مطلوبی برسد. وی ضمن اعلام آمادگی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور جهت ایجاد فضای مناسب برای گفت‌وگو و هم‌فکری در این زمینه، اظهار امیدواری کرد این گفتگوها به مدلی با منافع مشترک بین بازیگران و ذی‌نفعان ختم شود.

نشست مجازی «آینده آموزش عالی - تحولات آموزش و سناریوهای پیش‌رو» برگزار شد

نشست مجازی «آینده آموزش عالی - تحولات آموزش و سناریوهای پیش‌رو»، از سلسله نشست‌های گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، روز سه‌شنبه ۱۸ خرداد ماه ۱۴۰۰، با سخنرانی دکتر حسن بشیری، عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی همدان و عضو مدعو گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد.

در ابتدای این جلسه دکتر حیدری، مدیر گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، هدف از برگزاری این جلسات مجازی را ایجاد فضای گفت‌وگو در حوزه آینده پژوهی عنوان کرد و گفت: با توجه به اینکه در حوزه آینده پژوهی در حال گذار هستیم، اگر این مرحله را خوب طی نکنیم، نمی‌توانیم آنطور که باید در جامعه اثرگذار باشیم.

در ادامه دکتر بشیری، ضمن تأکید بر اهمیت آینده آموزش عالی و بررسی تحولاتی که در حال رخ دادن هستند، روندهای آموزش عالی را مورد بررسی قرار داد. همگانی شدن آموزش

عالی، تحول در مشارکت و تغییر جمعیت شناختی متقاضیان آموزش عالی، رقابت بر سر جذب دانشجوی خارجی، پاسخگو بودن دانشگاه به نیازهای جامعه، تغییر ماهیت تأمین مالی دانشگاه‌ها، دستیابی به شهرت جهانی، افزایش رقابت‌پذیری دانشگاه‌ها و کمرنگ شدن مرزهای آموزش عالی، از جمله مواردی بود که دکتر بشیری به عنوان روندهای آموزش عالی بدان‌ها اشاره کرد.

وی سپس، سناریوهای پیش‌رو در آموزش عالی را به صورت آموزش کوتاه‌مدت در مقابل آموزش مادام‌العمر و آموزش از طریق تعدادی آموزشگاه محدود در مقابل آموزش توسط بازه بزرگی از مؤسسات بررسی کرد و حرکت دانشگاه‌های سنتی به سمت استفاده از فناوری‌های دیجیتال در آموزش و پایه‌ریزی دانشگاه‌هایی مبتنی بر فناوری‌های دیجیتال در سال ۲۰۳۰ را پیش‌بینی کرد. دکتر بشیری در پایان گفت: سیستم آموزش عالی به عنوان یک کسب‌وکار حرکت خواهد کرد و آموزش عالی بر اقتصاد کشور تاثیر خواهد گذاشت.

چهارمین جلسه شورای مرکزی مدیریت استانی مؤسسات آموزش عالی برگزار شد

چهارمین جلسه «شورای مرکزی مدیریت استانی مؤسسات آموزش عالی»، روز شنبه ۲۲ خرداد ماه ۱۴۰۰، با حضور دکتر منصور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر غلامحسین رحیمی، معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف، دکتر عبدالرضا باقری، رئیس مرکز هیأت‌های امانا و هیأت ممیزه مرکزی، دکتر علی خاکی صدیق، معاون آموزشی وزارت عتف، دکتر مجتبی صدیقی، معاون وزیر و رئیس امور دانشجویان وزارت عتف، دکتر علی اسلامی پناه، معاون حقوقی و مجلس وزارت عتف، دکتر مسعود شمس‌بخش، مدیرکل دفتر وزارتی وزارت عتف، دکتر سعید سمنانیان، مشاور دبیرکل شورای عالی عتف، دکتر غلامعلی منتظر، رئیس مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت وزارت عتف، دکتر رضا نقی‌زاده، مشاور معاون پژوهش و فناوری وزارت عتف، دکتر سیدسروش قاضی‌نوری، رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دبیر شورای مرکزی، دکتر پریسا علیزاده، معاون پژوهش و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و نیز با حضور مجازی نمایندگان دانشگاه‌های معین برگزار شد.

در ابتدای این جلسه، دکتر قاضی‌نوری، گزارشی از اقدامات صورت گرفته در دبیرخانه شورای مرکزی مدیریت استانی ارائه کرد و در ادامه، طرح تشکیل مراکز استانی امور دانشجویان بررسی شد.

سپس دکتر صدیقی، ضمن اشاره به اینکه در کشورهای پیشرفته خدمات دانشجویی به عنوان دغدغه مستقیم دانشگاه‌ها دنبال نمی‌شود و عمدتاً به نهادی بیرونی واگذار و بر اجرای آن نظارت می‌شود، گفت: می‌توانیم در هر استان یک سازمان داشته باشیم تا خدمات رفاهی دانشجویان را مدیریت کند و دانشگاه‌ها بر عملکرد آن‌ها نظارت داشته باشند.

دکتر رحیمی نیز ضمن تأکید بر اینکه شورای مرکزی مدیریت استانی وابسته به مقطع زمانی خاصی

نیست، گفت: در حال حاضر شورای مرکزی مدیریت استانی شکل گرفته است و در آینده این شورا می‌تواند ارزش افزوده خوبی برای استان‌ها ایجاد کند. ایجاد این شورا در استان، بستری برای ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی درون استان‌ها ایجاد می‌کند. تلاش ما این است که هر کاری که در حوزه اختیارات وزارت علوم قابل واگذاری باشد، به استان‌ها منتقل کنیم.

دکتر غلامی نیز ضمن تأکید بر ادامه دار بودن روند کار شورای مرکزی مدیریت استانی در سال‌های آینده گفت: این امر متوقف نخواهد شد و باید با تأمل و با بررسی کافی کارها انجام شود. وی افزود: امور رفاهی دانشجویی، آموزش را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بنابراین باید امور رفاهی دانشجویی با نظم و دقت دنبال شود.

در پایان دکتر قاضی‌نوری به جمع‌بندی موارد مطرح شده پرداخت و گفت: برای شروع کار ۳ الی ۵ استان به صورت آزمایشی وارد طرح تشکیل مراکز استانی امور دانشجویان می‌شوند. وی همچنین تأکید کرد منابع مالی و چگونگی بهره‌برداری و نگهداری از امکانات رفاهی و همچنین اختیارات این مراکز باید مشخص باشد.

در این جلسه همچنین در خصوص شیوه‌نامه تشکیل و فعالیت شورای مرکزی مدیریت استانی و ساختار تیپ شوراهای مدیریت استانی آموزش عالی بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

آیین افتتاحیه آزمایشگاه سیاستی و اختتامیه اولین دوره جایزه پل

آیین افتتاحیه «آزمایشگاه سیاستی و اختتامیه اولین دوره جایزه پل»، روز یکشنبه، ۲۳ خرداد ماه ۱۴۰۰، در سالن اجتماعات استاد قانع‌راد برگزار شد.

در ابتدای این نشست، آقای حامد نصیری، مشاور آزمایشگاه سیاستی، با موضوع «آزمایشگاه سیاستی، پلی برای به هم رسیدن سیاست‌پژوهان، سیاست‌ورزان و سیاست‌گذاران» به سخنرانی پرداخت. وی در ابتدا چکیده‌ای از مرور ادبیات حوزه سیاست باز، آزمایشگاه زنده، آزمایشگاه سیاستی و وجوه مشترک آن‌ها را مطرح کرد و سپس به تشریح مفاهیم هم‌آفرینی و طراحی مشترک در فضای حکمرانی و سیاست‌گذاری فناوری و نوآوری پرداخت. وی در ادامه نقش و ابزارهای آزمایشگاه سیاستی در کاهش شکاف بین سیاست‌پژوهان، سیاست‌ورزان و سیاست‌گذاران را بررسی و نسل‌های توسعه ساختار آزمایشگاه سیاستی را تشریح کرد.

سپس خانم امین‌لو، مدیر گروه مدیریت دانش و تجاری‌سازی فناوری و نوآوری مرکز، ساختار آزمایشگاه سیاستی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور را تشریح و کارکردها، اهداف و وظایف آن را تبیین کرد. وی معرفی این مجموعه از طریق برنامه‌های ترویجی و فرهنگ‌سازی همچون جوایز پل و رویدادهای آموزشی را گام اول مأموریت آزمایشگاه و تشکیل تیم‌های تخصصی در حوزه‌های کارکردی مانند علوم داده و علوم رفتاری و همچنین میزهای تخصصی بخش‌های مختلف مانند انرژی و سلامت و فناوری اطلاعات و ... را گام‌های بعدی آزمایشگاه معرفی نمود. وی

همچنین افزود: چشم‌انداز آزمایشگاه سیاستی در مرکز، تبدیل شدن به هاب ارائه خدمات مشاوره سیاستی، راه‌اندازی آزمایشگاه‌های مشابه و کمک به نظام‌مندسازی و رتبه‌بندی آزمایشگاه‌های مربوطه خواهد بود.

در ادامه نشست، راه‌یافتگان به مرحله نهایی اولین دوره جایزه پل، طرح‌های خود را ارائه و داوران پس از پرسش و پاسخ به بررسی و امتیازدهی آن‌ها پرداختند.

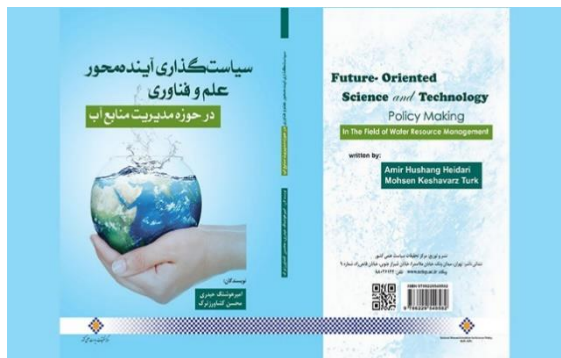
در پایان جلسه، دکتر سیدسروش قاضی‌نوری، رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، با بیان این موضوع که با توجه به ماهیت متفاوت مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور از دانشگاه‌ها، مرکز نوآوری فعال در این مرکز نیز باید ماهیتی متفاوت با آنچه در دانشگاه‌ها است داشته باشد، ایده راه‌اندازی آزمایشگاه سیاستی در مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور را ایجاد پلی میان بازیگران مختلف نظام سیاستی دانست و افزود: در آزمایشگاه سیاستی هم سیاست‌گذار نقش دارد، هم ذی‌نفعان سیاست و هم تیم‌های پژوهشی، که این همان اساس رویکرد مشارکتی در فرآیند سیاست‌گذاری است. رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور اظهار امیدواری کرد بستر آزمایشگاه سیاستی این مرکز، زمینه مناسبی فراهم کند تا تیم‌ها و شرکت‌های کارآمد و شایسته ایجاد شوند.

در پایان این نشست، طرح‌های برگزیده معرفی شدند. بنابر نظر داوران، در موضوع جبران خدمات اعضای هیأت علمی طرحی انتخاب نشد و در موضوع نواحی نوآوری، طرح آقای کرمانی رتبه دوم و طرح آقایان اوجانی و آقازاده و طرح آقای عسگری به طور مشترک، رتبه سوم را کسب کردند.

کتاب چاپ جدید مرکز

کتاب «سیاست‌گذاری آینده‌محور علم و فناوری در حوزه مدیریت منابع آب»، نوشته دکتر امیر هوشنگ حیدری، عضو هیأت علمی گروه مطالعات آینده علم و فناوری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و دکتر محسن کشاورز ترک، دانش آموخته و محقق حوزه آینده‌پژوهی منتشر و روانه بازار شد.

کتاب حاضر به دنبال تأمل در سیاست‌گذاری علم و فناوری در راستای تحقق توسعه پایدار در زمینه آب کشور در سال‌ها و دهه‌های آینده است که می‌تواند اجرای سیاست مدیریت پایدار آب را در ایران ممکن سازد. مبانی نظری سیاست‌گذاری آینده‌محور علم و فناوری، بررسی چالش‌ها و بحران‌های وضعیت موجود آب کشور، تجربه‌های جهانی در حوزه مدیریت پایدار آب، ادبیات مفهومی و کاربردی توسعه پایدار، آموزش عالی برای توسعه پایدار، تأمل در الزامات سیاست‌گذاری علم و فناوری و تحقق سیاست توسعه پایدار در حوزه آب در کشور، از اهم مطالبی است که در کتاب بدان‌ها پرداخته شده است.

علاقه‌مندان برای تهیه این کتاب می‌توانند با شماره ۸۸۰۳۶۱۴۴ داخلی ۱۰۳، ۳۲۲ و ۲۰۷ تماس حاصل نمایند.

برگزاری سه کافه سیاست‌گذاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

هشتمین کافه سیاست‌گذاری، با موضوع «نوآوری گمشده شرکت‌های ایرانی (کنکاشی در سبک بازی، زمین بازی و قواعد بازی)»، برگزار شد. در این برنامه که روز شنبه ۵ خرداد ماه ۱۴۰۰ برگزار شد، دکتر کامران باقری، عضو هیأت مدیره انجمن مدیریت فناوری و نوآوری ایران و مدیرعامل مرکز نوآوری لوازم خانگی کن، به عنوان مهمان حضور داشتند.

نهمین کافه سیاست‌گذاری، با موضوع «گذار به اقتصاد دیجیتال (انتخاب یا الزام)»، برگزار شد. در این برنامه که روز سه‌شنبه ۱۸ خرداد ماه ۱۴۰۰ برگزار شد، دکتر مهدی محمدی، دبیر ستاد توسعه فناوری‌های دیجیتال و هوشمندسازی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، به عنوان مهمان حضور داشتند.

دهمین کافه سیاست‌گذاری نیز، با موضوع «نوآوری به عنوان یک برساخت اجتماعی (نقش نهادهای محرک و مانع)»، برگزار شد. در این برنامه که روز دوشنبه ۲۴ خرداد ماه ۱۴۰۰

برگزار شد، مهندس محمود کریمی، عضو هیأت رئیسه باشگاه نوآوری ایران، به عنوان مهمان حضور داشتند.

این نشست‌ها با همکاری اندیشکده سیاست‌پژوهان علم، فناوری و نوآوری به صورت مجازی برگزار می‌شوند و علاقه‌مندانی که موفق به شرکت در این کافه‌ها نشده‌اند، می‌توانند فیلم کامل آن را در صفحه اینستاگرام مرکز به آدرس @NRISP و یا کانال آپارات مرکز مشاهده کنند.